

[Jørgen Jensen]

Det er allerede nævnt, at der har været et langt udvalgsarbejde i den forstand, at der er blevet stillet mange spørgsmål og mange ting er blevet endevendt. Der har også været henvist til den offentlige debat. Men jeg synes fortsat, at der navnlig i socialdemokratiet er fejlagtige opfattelser både af, hvad virkningerne vil være af denne lovgivning, og af mulighederne for at komme igennem med en bedre.

Jeg vil først og fremmest understrege, at kommunisterne er enige i, at der bør gennemføres en efterlønsordning, ja, vi er faktisk lidt stolte af, at vi på arbejdspladser og i fagforeninger har været blandt dem, der har presset på for at få en ordning for de mennesker, der var nedslidte af det ræs, der er på arbejdspladserne. Det har vi gjort, ikke for at man fortsat skulle have et produktivetskrav og en holdning over for erhvervs sygdomme og produktionsprocesser, som ikke var analyseret, eller materialer, som nedslidte mennesker, men fordi vi ved, at der i dag er mennesker, der er nedslidte. Vi ved også, at der er forbund, som må notere sig, at kun en lille del af deres medlemmer bliver 67 år. Derfor er vi indstillet på, at der skulle gennemføres en ordning.

Men vi er også af den principielle opfattelse, at det ville være bedre, hvis det skete inden for det gældende sociale systems rammer, således at man ikke delte befolkningen yderligere op og skabte nye skel og uligheder i muligheden for pension, men vi er altså villige til også for nuværende at acceptere en efterlønsordning, der gennemføres som en arbejdsmarkedslov.

Når dette er sagt, vil jeg dog tilføje, at der for alle fra arbejderbevægelsen burde være nogle absolutte mindstekrav til en efterlønsordning. Vi ved, at de langtidsledige er udtryk for en kynisk sortering af arbejdskraften – hvis ikke de var det, havde vi ikke haft langtidsledige. Vi ved, at det er dem, arbejdsgiverne mener de får mindst ud af, de unge, der ikke har så god en uddannelse, de ældre og dem, man hurtigt kan få ind på arbejdsmarkedet igen, kvinderne. Det ved vi, og det må vi også tage hensyn til i en sådan lov. Derfor må den ikke give arbejdsgiverne yderligere mulighed for at sortere eller kassere arbejdskraft. Derfor må kravet være absolut frivillighed. Vi kan ikke forhindre, at nogle af dem, som er vildledt af indkomstp-

litiske partier, der taler om, at arbejdsløsheden ikke kan afskaffes, søger at presse kollegaer til at holde op, når de når pensionsalderen, men vi er efter vor opfattelse forpligtede til her i folketinget at fastholde to ting: det ene er, at vi ikke selv i agitationen går ind for at presse folk til at opgive en aktiv tilværelse; det andet er at lovgive på en sådan måde, at man sikrer størst mulig frivillighed; og da må jeg sige, at socialdemokratiets regeringsholdning er udtryk for, at man har svigtet på begge disse områder. Ikke engang et løfte fra arbejdsministeren om, at man, når man offentliggør administrationen af loven, vil undlade at fremholde et krav om frigørelse af arbejdspladser som målet for efterløn, har man kunnet imødekomme. Jeg skal henvise til svaret på spørgsmål 17.

Det er også en kendsgerning, at dette lovforslag i virkeligheden er en del af den debat, vi havde om langtidsledige, og hvor man behandlede to ting, nemlig skærpelse af 26 ugers kravet for dem, der er over 60 år, i forhold til dem, der er under 60 år, og spørgsmålet om jobtilbud, som ikke er en ret for dem, der er over 60 år, hvilket også er blevet klargjort i et svar fra ministeren.

Man kan selvfølgelig afvise alle lægers og omsorgsarbejders erfaring, nemlig at passivitet og dette at være sat udenfor er de mest nedbrydende faktorer, men det er en kendsgerning, og det ville have været bedre, om de, der ved 55 års alderen var trætte og nedslidte, kunne nedtrappe deres arbejdsindsats. Det havde været rimeligt. Nu er det altså 60 år, der er sat som grænsen, men også her havde det været et rimeligt krav. Jeg vil også henvise til arbejdsministerens svar på spørgsmål 142 og 143, hvori arbejdsministeren i virkeligheden giver udtryk for dette. Han siger nemlig:

»Indførelse af en ordning, der åbner mulighed for deltidsarbejde kombineret med delvis efterløn, som ud fra en isoleret betragtning om tilvejebringelse af bedre trivselsmuligheder for den ældre arbejdskraft må vurderes positivt, vil imidlertid snarere indebære, at ældre arbejdstagere forbliver på arbejdsmarkedet, og trækker derfor i modsat retning af det, den foreslåede efterlønsordning tilsigter.«

Den tilsigter ikke at hjælpe de nedslidte. Den tilsigter ikke at gavne dem, som har det hårdt, nej, den tilsigter simpelt hen at skjule